

ΚΑΘΙΔΡΥΜΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΤΑΛΑ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ
ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

A) ΚΕΙΜΕΝΟ

Από το βιβλίο «Η Γλώσσα μου» για την Στ' Δημοτικού (πρώτο μέρος), το κείμενο : «ΠΑΙΔΙΑ ΟΛΟ ΜΑΤΙΑ», του Αντώνη Σαμαράκη.

ΠΑΙΔΙΑ ΟΛΟ ΜΑΤΙΑ

Τα παιδιά, είτε μιλάνε είτε γράφουν είτε ζωγραφίζουν, εκφράζουν πάντα το δικό τους όραμα για έναν κόσμο γεμάτο φως.

Είναι όμως και κάτι παιδιά που ούτε να μιλήσουν μπορούν, ούτε να γράψουν ούτε να ζωγραφίσουν... Σκελετωμένα καθώς είναι, από την πείνα και την εξαθλίωση, ή προσφυγάρια, κνηγνημένα πουλιά σε κάποια από τις πολλές πολεμικές περιπέτειες, που εξακολουθούν πάντα να πληγώνουν την ανθρωπότητα, πότε εδώ, πότε εκεί, στην Αφρική, στην Ασία, στην Κεντρική και Νότια Αμερική, αλλά και εδώ στην Ευρώπη: στην Κύπρο μας, τα ξεριζωμένα Ελληνάκια της Κύπρου...

Το μόνο που μπορούν τα παιδιά αυτά είναι να δίνουν άθελά τους στόχο στις κάμερες της τηλεόρασης ή στο φωτογράφο.

Αν όμως δεν μπορούν πια να μιλάνε ή να γράφουν ή να ζωγραφίζουν, πόσα δε λένε – και πώς τα λένε! – μ' αυτά τα βαθιά πικραμένα κατατρομαγμένα μάτια τους, τα μεγάλα αυτά μάτια τους, ολάνοιχτα αντίκρυ στην απανθρωπιά του κόσμου, έτσι όπως τον φτιάξαμε και τον καταντήσαμε εμείς οι άλλοι.

Τα τόσο εύγλωττα μάτια των σιωπηλών πεινασμένων παιδιών, που το σκελετωμένο κορμάκι κάνει να φαίνονται ακόμα πιο μεγάλα, πελώρια (η έλλειψη σχεδόν κορμού σου δίνει την αίσθηση ότι τα παιδιά τούτα δεν είναι τίποτ' άλλο από δυο μάτια, αλλά τι μάτια...) με τη δική τους φωνή μας λένε:

«Εσύ ο ίδιος τι κάνεις για ν' αλλάξει ο κόσμος μας στο καλύτερο;»

Αντώνης Σαμαράκης

B) ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1) Να γράψετε περιληπτικά το νόημα του κειμένου (10 σειρές περίπου) (Μονάδες 2,5)

2) Ο συγγραφέας στην 4^η παράγραφο υποστηρίζει ότι για τα βάσανα πολλών παιδιών στη γη αιτία είναι η απανθρωπιά του κόσμου. Συμφωνείτε ή όχι με την άποψή του και γιατί; (Μονάδες 2,5)

3) (α) Στη Β' στήλη του παρακάτω πίνακα να σχηματίσετε από τις μετοχές που σας δίνονται, ρήματα παθητικής φωνής, όπως στο παράδειγμα. (Μονάδα 1,5)

Α'	Β'
ξεριζωμένος	ξεριζώνομαι
συμφιλιωμένος	
χτυπημένος	
πληρωμένος	
ταλαιπωρημένος	
εγγυημένος	
φοβισμένος	

3) (β) Να μεταφέρετε τα υπογραμμισμένα ουσιαστικά του κειμένου στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού, όπως το παράδειγμα. (Μονάδα 1)

τα παιδιά : το παιδί
όραμα :
περιπέτειες :
κόσμου :
φωνή :

4) Να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις, χρησιμοποιώντας ως πρώτο συνθετικό λέξεις της Α' στήλης και ως δεύτερο συνθετικό λέξεις της Β' στήλης, όπως το παράδειγμα. (Εννοείται ότι δεν ταιριάζουν οι λέξεις στην ίδια γραμμή, όπως στο παράδειγμα). (Μονάδες 2,5)

A'	B'	ΣΥΝΘΕΤΕΣ
θεο-	νηστικός	θεονήστικος
θεο-	παραγωγή	
θεο-	κουρασμένος	
ολο-	ισχυρός	
ολο-	έξυπνος	
παν-	κόκκινος	
παν-	κλειστός	
κατα-	μοναχός	
κατα-	αισιόδοξος	
υπερ-	ίδιος	
υπερ-	σκοτάδι	

Γ) ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

«Να γράψετε σε τρεις (3) παραγράφους (περίπου 30 σειρές) τις σκέψεις σας για τους τρόπους με τους οποίους πιστεύετε ότι μπορούν οι άνθρωποι να βοηθήσουν αυτά τα βασανισμένα παιδιά». (Μονάδες 10)

Σάββατο 23-10-2006

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

Η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ